

Vår dato
26.07.2021

Vår referanse
2021/1172-1

Deres/tidl. referanse

Til

Justis- og beredskapsdepartementet

Høring om endringer i straffeloven mv - påvirkningsvirksomhet

Vi viser til ovennevnte høringssak av 12. mai 2021.

Fremmedstatlig påvirkningsvirksomhet er en alvorlig og økende trussel. Etterretningstjenesten (E-tjenesten) mener beskrivelsen av trusselen i høringsnotatet er dekkende.

E-tjenesten skal som ledd i våre lovpålagte oppgaver innhente og analysere informasjon om utenlandske forhold som kan bidra til å avdekke og motvirke fremmed påvirkningsoperasjoner, jf. etterretningstjenesteloven § 3-1 bokstav e. Det er nødvendig med informasjonsutveksling og annet samarbeid med Politiets sikkerhetstjeneste (PST) i denne type grenseoverskridende saker, og «påvirkningsoperasjoner fra statlige aktører» er et prioritert samarbeidsområde også for FEKTS, se instruks 13. oktober 2006 om samarbeidet mellom E-tjenesten og PST § 7 første ledd. Gjeldende rettstilstand reduserer PSTs mulighet til i Norge å avdekke og forfølge medvirkning til statlige informasjonspåvirkningsoperasjoner som ikke har andre straffbare aspekter ved seg. Ulovlig etterretningsvirksomhet vil ikke alltid være et innledende forarbeid forut for slik påvirkningsvirksomhet. De foreslåtte lovendringer vil styrke PSTs mandat og mulighet til å dele relevant informasjon med E-tjenesten, samt styrke E-tjenestens mulighet til å utlevere etterretninger til PST om utenlandsk påvirkningsvirksomhet, som beskrevet i pkt. 2.1 i høringsnotatet.

E-tjenesten støtter de foreslåtte endringer i straffeloven, straffeprosessloven og politiloven. Vi støtter herunder at det straffverdige ikke knyttes til bestemte ytringer, men til samarbeid med «fremmed etterretningstjeneste» slik dette begrepet er tolket i høringsnotatet. Vi støtter også den teknologinøytrale utformingen av bestemmelsene.

UGRADERT: Ugradert

Postadresse:
Postboks 193
Alnabru Bedriftssenter
N-0614 OSLO

Besøksadresse:
Lutvannsveien 60
N-0616 OSLO

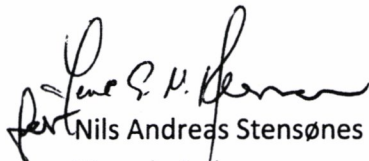
Sivil telefon/telefaks:
+47 23 09 40 00
+47 23 09 44 66
Militær telefon/telefaks:
0510 4000 / 0510 4466

E-post/Internett:
post.etterretningstjenesten@mil.no
www.forsvaret.no
Organisasjonsnummer:
NO 974 7892 21

UGRADERT

Det kan etter omstendighetene være utfordrende å sannsynliggjøre at det reelt sett er en fremmed stats etterretningsfunksjon som direkte eller indirekte styrer eller på annen utøvende måte står bak en handling som ellers faller inn under det foreslåtte straffebudet i straffeloven § 130. Bruk av såkalte proxy-aktører er utbredt, og operasjonene gjennomføres fordekt på kompetent og avansert måte. Det forventes at E-tjenesten i enkelte saker vil måtte bruke økte ressurser på å innhente og analysere informasjon om dette. Etterretningsinformasjon kan i begrenset grad benyttes i åpne straffesaker. Samtidig legger vi til grunn at en straffebestemmelse som foreslått vil ha en forebyggende effekt. Vi vurderer også at det er generelt sett viktigere i disse sakene å evne å avdekke og stanse statlig påvirkningsvirksomhet fremfor å ta ut tiltale mot enkeltpersoner med sikte på straffeforfølgning.

Fremmedstatlig påvirkning av beslutninger i et annet land kan være folkerettsstridig, særlig dersom handlingene i strid med intervensjonsforbudet griper inn i den annen stats indre eller eksterne anliggender. Det foreslåtte straffebudet omfatter, slik vi ser det, handlinger som har som siktemål å påvirke beslutninger eller den allmenne meningsdannelse uten at dette nødvendigvis griper inn i Norges indre eller eksterne anliggender (*domaine réservé*). Vi legger derfor til grunn at det, tross plasseringen i straffeloven kapittel 17, ikke er et straffbarhetsvilkår at påvirkningsvirksomheten strider mot internasjonal rett. Dette bør muligens presiseres i motivene i lovproposisjonen.

Nils Andreas Stensønes

Viseadmiral

Sjef Etterretningstjenesten

Kopimottakere:

Forsvarsdepartementet FD II

Postmottak JD

Fra: E-TJENESTEN, Samband <sambandet-e@mil.no>
Sendt: mandag 26. juli 2021 14:00
Til: Postmottak JD
Emne: 2021-07-26 - (U) Høring om endringer i straffeloven mv -
påvirkningsvirksomhet
Vedlegg: 2021-07-26 - (U) Høring om endringer i straffeloven mv -
påvirkningsvirksomhet .pdf

2021-07-26 - (U) Høring om endringer i straffeloven mv - påvirkningsvirksomhet

Med vennlig hilsen

Vakthavende samband

Etterretningstjenestens situasjonssenter

Tlf: 2309 4544 / 0510 4544

